COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 16.7.2021
COM(2021) 394 final

2021/0217 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt al SEE cu privire la o modificare a Protocolului 31 la Acordul privind SEE referitor la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți

(Linia bugetară PA 13 17 01 – Acțiune pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. OBIECTUL PROPUNERII

Prezenta propunere se referă la decizia de stabilire a poziției care urmează să fie luată în numele Uniunii în cadrul Comitetului mixt al SEE în legătură cu adoptarea preconizată a Deciziei Comitetului mixt cu privire la o modificare a Protocolului 31 la Acordul privind SEE referitor la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți.

2. CONTEXTUL PROPUNERII

2.1. Acordul privind SEE

Acordul privind Spațiul Economic European („Acordul privind SEE”) garantează drepturi și obligații egale în cadrul pieței interne pentru cetățenii și operatorii economici din SEE. Acesta prevede includerea legislației UE din domeniul celor patru libertăți în toate cele 30 de state ale SEE, care cuprind statele membre ale UE, Norvegia, Islanda și Liechtenstein. În plus, Acordul privind SEE reglementează cooperarea și în alte domenii importante, cum ar fi cercetarea și dezvoltarea, educația, politica socială, mediul, protecția consumatorilor, turismul și cultura, denumite colectiv „politici de sprijin și orizontale”. Acordul a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1994. Uniunea Europeană împreună cu statele sale membre este parte la acord.

2.2. Comitetul mixt al SEE

Comitetul mixt al SEE este responsabil de gestionarea Acordului privind SEE. Comitetul mixt este un forum pentru schimbul de opinii cu privire la funcționarea Acordului privind SEE. Deciziile Comitetului mixt sunt luate prin consens. În conformitate cu Tratatul de la Lisabona, responsabilitatea care îi revine UE în ceea ce privește coordonarea aspectelor legate de SEE este încredințată Serviciului European de Acțiune Externă.

2.3. Actul avut în vedere spre adoptare de către Comitetul mixt al SEE

Se preconizează adoptarea de către Comitetul mixt al SEE a Deciziei Comitetului mixt al SEE (denumită în continuare „actul avut în vedere”) cu privire la modificarea Protocolului 31 la Acordul privind SEE referitor la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți.

Scopul actului avut în vedere este de a permite statelor AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb) care fac parte din SEE să participe în continuare la Acțiunea pregătitoare a Uniunii privind cercetarea în materie de apărare (denumită în continuare „acțiunea pregătitoare”) în exercițiul financiar 2021.

Acțiunea pregătitoare a avut loc în perioada 2017-2019, iar creditele de angajament au putut fi înscrise în bugetul Uniunii numai în cursul perioadei respective. Cu toate acestea, angajamentele juridice din anii precedenți din cadrul acțiunii pregătitoare nu au fost încă lichidate. Din acest motiv, statele AELS care fac parte din SEE ar trebui să își continue participarea.

Întrucât Liechtenstein și Islanda nu și-au exprimat interesul de a participa la această acțiune pregătitoare, proiectul de decizie a Comitetului mixt al SEE vizează, prin urmare, doar Norvegia.

Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu pentru părți, în conformitate cu articolele 103 și 104 din Acordul privind SEE.

3. POZIȚIA CARE URMEAZĂ SĂ FIE LUATĂ ÎN NUMELE UNIUNII

SEAE, în cooperare cu serviciile Comisiei, prezintă proiectul de decizie a Comitetului mixt al SEE în vederea adoptării acestuia de către Consiliu ca poziție a Uniunii. SEAE speră să poată prezenta acest document în cel mai scurt timp posibil în cadrul Comitetului mixt al SEE.

Conținutul și natura proiectului de decizie a Comitetului mixt al SEE anexat depășesc ceea ce poate fi considerat a reprezenta simple adaptări tehnice în sensul Regulamentului (CE) nr. 2894/94 al Consiliului. Prin urmare, poziția Uniunii este stabilită de Consiliu.

Articolul 78 din Acordul privind SEE prevede că părțile contractante întăresc și extind cooperarea în cadrul activităților UE în domeniul cercetării și al dezvoltării tehnologice.

Norvegia a participat deja la Acțiunea pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare în perioada precedentă (2017-2019), în cursul căreia au fost angajate credite de angajament și va continua să participe până la epuizarea tuturor creditelor de plată. În plus, încă din 2014, (i) Norvegia a încheiat un acord de cooperare cu Agenția Europeană de Apărare și (ii) Directiva privind achizițiile publice în domeniile apărării și securității (2009/81/CE) a fost încorporată în Acordul privind SEE.

În conformitate cu politica bugetară a UE, participarea la o activitate a UE poate avea loc numai după achitarea contribuției financiare corespunzătoare. Cu toate acestea, plata poate fi efectuată după adoptarea prezentului proiect de decizie a Consiliului și după transmiterea către statele AELS care fac parte din SEE a cererii de fonduri din partea UE, lansată de Comisia Europeană.

Prin urmare, pentru a acoperi perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și primirea acestei plăți, proiectul de decizie a Comitetului mixt trebuie să se aplice și retroactiv, începând cu 1 ianuarie 2021. Retroactivitatea nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor persoanelor vizate și respectă principiul încrederii legitime.

Decizia Comitetului mixt anexată este însoțită de o declarație unilaterală a statelor AELS care fac parte din SEE, în care se afirmă faptul că decizia extinde cooperarea dintre părțile contractante pentru a continua participarea statelor AELS care fac parte din SEE la Acțiunea pregătitoare a Uniunii privind cercetarea în domeniul apărării. Statele AELS care fac parte din SEE consideră că chestiunile legate de apărare nu intră în domeniul de aplicare al Acordului privind SEE și, prin urmare, că adoptarea prezentei decizii nu extinde domeniul de aplicare al Acordului privind SEE astfel încât să includă chestiuni legate de apărare dincolo de participarea statelor AELS la acțiunea pregătitoare menționată. Statele AELS care fac parte din SEE subliniază, de asemenea, faptul că Islanda și Liechtenstein nu participă la această acțiune pregătitoare și nu contribuie financiar la aceasta.

4. TEMEI JURIDIC

4.1. Temeiul juridic procedural

4.1.1. Principii

Articolul 218 alineatul (9) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede posibilitatea adoptării unor decizii de stabilire „a pozițiilor care trebuie adoptate în numele Uniunii în cadrul unui organism creat printr-un acord, în cazul în care acest organism trebuie să adopte acte cu efecte juridice, cu excepția actelor care modifică sau completează cadrul instituțional al acordului.”

Conceptul de „acte cu efecte juridice” include actele care au efecte juridice în temeiul normelor de drept internațional care reglementează organismul în cauză. Acesta include, de asemenea, instrumentele care nu au caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, dar care „au vocația de a influența în mod decisiv conținutul reglementării adoptate de legiuitorul Uniunii”[1].

4.1.2. Aplicarea la cazul în discuție

Comitetul mixt al SEE este un organism instituit printr-un acord, și anume Acordul privind SEE. Actul pe care Comitetul mixt este invitat să îl adopte este un act cu efecte juridice. Actul avut în vedere va avea caracter obligatoriu în temeiul dreptului internațional, în conformitate cu articolele 103 și 104 din Acordul privind SEE.

Actul avut în vedere nu completează și nu modifică cadrul instituțional al acordului. Prin urmare, temeiul juridic procedural al deciziei propuse este articolul 218 alineatul (9) din TFUE coroborat cu articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2894/94 al Consiliului privind normele de punere în aplicare a Acordului privind Spațiul Economic European.

4.2. Temeiul juridic material

4.2.1. Principii

Temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE depinde în primul rând de obiectivul și de conținutul actului avut în vedere cu privire la care se adoptă o poziție în numele Uniunii. În cazul în care actul avut în vedere urmărește două obiective sau include două elemente, iar unul dintre aceste obiective sau elemente poate fi identificat ca fiind obiectivul sau elementul principal, iar celălalt obiectiv sau element are mai degrabă un caracter accesoriu, decizia adoptată în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE trebuie să se întemeieze pe un singur temei juridic material, respectiv cel impus de obiectivul sau de elementul principal sau predominant.

În ceea ce privește un act avut în vedere care urmărește simultan mai multe obiective sau care include mai multe elemente care sunt legate între ele în mod inextricabil, fără ca vreunul să fie accesoriu în raport cu un altul, temeiul juridic material al unei decizii adoptate în temeiul articolului 218 alineatul (9) din TFUE va trebui să includă, în mod excepțional, diferitele temeiuri juridice relevante.

4.2.2. Aplicarea la cazul în discuție

Actul avut în vedere urmărește obiective și include elemente din domeniul finanțării Acțiunii pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare. Temeiul juridic material corespunde temeiului juridic al acestei acțiuni pregătitoare, și anume articolul 58 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 („Regulamentul financiar”)[2].

4.3. Concluzie

Temeiul juridic al deciziei propuse ar trebui să fie articolul 58 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046[3] coroborat cu articolul 218 alineatul (9) din TFUE și cu articolul 1 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2894/94 al Consiliului privind normele de punere în aplicare a Acordului privind Spațiul Economic European.

---

1 Hotărârea Curții de Justiție din 7 octombrie 2014, Germania/Consiliul, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punctele 61-64.

2 JO L 193, 30.7.2018, p. 1.

3 JO L 193, 30.7.2018, p. 1.

5. IMPLICAȚII BUGETARE

Norvegia va contribui financiar la linia bugetară PA 13 17 01: „Acțiune pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare”. Suma exactă va fi stabilită după adoptarea prezentei decizii a Consiliului.

6. PUBLICAREA ACTULUI AVUT ÎN VEDERE

Întrucât actul Comitetului mixt al SEE va modifica Protocolul 31 la Acordul privind SEE referitor la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți, este oportună publicarea acestuia, după adoptare, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

2021/0217 (NLE)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

privind poziția care urmează să fie luată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt al SEE cu privire la o modificare a Protocolului 31 la Acordul privind SEE referitor la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți

(Linia bugetară PA 13 17 01 – Acțiune pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 218 alineatul (9),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 2894/94 al Consiliului din 28 noiembrie 1994 privind normele de punere în aplicare a Acordului privind Spațiul Economic European[4], în special articolul 1 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012[5], în special articolul 58 alineatul (2) litera (b),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Acordul privind Spațiul Economic European[6] („Acordul privind SEE”) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1994.

(2) În temeiul articolului 98 din Acordul privind SEE, Comitetul mixt al SEE poate decide să modifice, printre altele, Protocolul 31 la Acordul privind SEE.

(3) Protocolul 31 la Acordul privind SEE conține dispoziții referitoare la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți.

(4) Statele AELS care fac parte din SEE vor participa în continuare la activitățile Uniunii legate de linia bugetară PA 13 17 01 (Acțiune pregătitoare privind cercetarea în materie de apărare), înscrise în bugetul general al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2021.

[4] JO L 305, 30.11.1994, p. 6-8.
[5] JO L 193, 30.7.2018, p. 1.
[6] JO L 1, 3.1.1994, p. 3.

(5) Prin urmare, Protocolul 31 la Acordul privind SEE ar trebui modificat pentru ca această cooperare extinsă să poată continua începând cu data de 1 ianuarie 2021.

(6) Poziția Uniunii în cadrul Comitetului mixt al SEE ar trebui să se bazeze pe proiectul de decizie atașat,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Poziția care urmează să fie luată, în numele Uniunii, în cadrul Comitetului mixt al SEE, în legătură cu modificarea propusă a Protocolului 31 la Acordul privind SEE referitor la cooperarea în domenii specifice în afara celor patru libertăți se bazează pe proiectul de decizie a Comitetului mixt al SEE atașat la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele